

СІМЕЙНА ПСИХОТЕРАПІЯ

Викладач: Залановська Леся Ігорівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

E-mail: lesia_zalanovskaia@ukr.net

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Сторінка дисципліни на платформі СЕЗН (Moodle): <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7587>

Інші засоби зв'язку: на сторінці дисципліни форуми «ФОРУМ: новини а оголошення» та «ФОРУМ: on-line консультації з дисципліни», а

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів: 3	Статус дисципліни: Цикл професійної підготовки освітньої програми
Спеціальність 053 – Психологія	Загальна кількість годин: 90	Семестр: 1
Спеціалізація / Предметна спеціальність немає	Змістових модулів: 3	Аудиторна робота: 28 годин Лекції: 14 год. Практичні заняття: 14 год. Самостійна робота здобувача освіти: 62 год.
Освітньо-професійна програма «Психологія»	Кількість поточних контрольних заходів: Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)		

ВИДИ ЗАНЯТЬ І РОЗКЛАД

Рік навчання 2023/2024	Семестр I: вересень - грудень	Термін навчання: 11.09.2022 – 10.12.2023	Екзаменаційний період: 29.01.2024 – 11.02.2024		
Загальна кількість годин – 90	Форми організації освітнього процесу	Аудиторна/дистанційна робота		Самостійна робота здобувача освіти	
	Види навчальних занять	лекційні	практичні		Консультації викладача
Розподіл навчальних годин		28	28	94	6
Час проведення: за розкладом					

АНОТАЦІЯ

Метою навчальної дисципліни «Сімейна психотерапія» є ознайомлення студентів з теоретичними засадами сімейної психотерапії, основними підходами та напрямками сімейної психотерапії; розвиток практичних вмінь та навичок, формування психологічної готовності до практичної роботи з завданнями в галузі сімейної психотерапії.

У межах дисципліни здобувач освіти має опанувати базовою системою психологічних знань щодо змісту й понятійного апарату курсу сімейної психотерапії, особливостей застосування цих знань у професійній діяльності та особистого становлення.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення дисципліни студент зможє:

- аналізувати основні закономірності та явища в галузі сімейної психотерапії;
- застосовувати набутті знання з сімейної психотерапії в професійній діяльності
- використовувати практичні навички щодо проведення сімейної психотерапії.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекційний матеріал та навчальна література, опрацювання першоджерел.

Практичні заняття за визначеною тематикою, навчальні тести, система практичних завдань з дисципліни.

Поточне оцінювання

Узагальнені поточні оцінки та оцінки за виконання практичних завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ (Moodle), фіксуються у «Журналі оцінок СЕЗН ЗНУ».

Види навчальної роботи:

- активна участь у груповій та індивідуальній роботі на практичних заняттях (7 максимально балів);
- підготовка практичних завдань (обов'язкових і додаткових) з дисципліни (максимально 35 балів).
- атестаційний проміжний контроль (максимально 10 балів) – двічі за семестр.
- конспектування першоджерел (10 балів).

Підсумкове оцінювання:

Теоретична складова (підсумкове тестування з дисципліни) – 20 балів (максимальна кількість).

Практична складова (підготовка індивідуального завдання) – 20 балів (максимальна кількість).

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Контрольний захід	Термін виконання	% від максимальної оцінки
Поточний контроль (max 60 балів)		
Участь у роботі на практичних заняттях	На кожному практичному занятті	23 %
Підготовка практичних завдань	До кожного практичного заняття	53 %
Атестаційний (проміжний) контроль	2 рази на семестр	13 %
Виконання навчальних тестів	До кожної теми	11%
Конспектування першоджерел	За бажанням	
Підсумковий контроль (max 40 балів)		
Підсумкове тестування (екзамен)	Екзменаційна сесія	50%
Індивідуальне завдання	Захист – на заліковому тижні	50%

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Види і форми освітнього процесу	Критерії та показники оцінки навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти
Практичні заняття	Оцінюється: – ступінь володіння здобувачем освіти основними поняттями теми, логічність й доказовість власних висновків за окремими завданнями під час заняття; – активність здобувача освіти під час обговорення проблем, що розглядаються на занятті
Практичні завдання	Результати виконаного здобувачем освіти завдання оцінюється за показниками: – володіння основними поняттями теми; – логічність та доказовість власних думок й висновків; – самостійність виконання завдання; – творчий рівень, оригінальність роботи – якість оформлення та наявність посилань на використані джерела.
Атестаційний (проміжний) контроль та виконання навчальних тестів	Оцінюється рівень засвоєння теоретичного матеріалу: – знання основних понять з тем; – розуміння основних характеристик вивчених явищ
Підсумковий семестровий контроль: екзамен	1. Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу: тестовий контроль 2. Оцінювання рівня опанування самостійною пізнавальною, пошуковою та аналітичною активністю в практичній частині дисципліни: індивідуальне завдання

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РЕГУЛЯЦІЇ ТА ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відповідальність здобувача освіти: Ознайомитися з сторінкою дисципліни на платформі СЕЗН ЗНУ, а саме з: загальними розділами сторінки, термінами виконання завдань, тестів, формами контролю. Підтвердити вивчення рекомендацій «Загальні поради здобувачу освіти» (обов'язково). Гарантувати якість й самостійне виконання навчальних завдань. Присутність та активність на лекціях й практичних заняттях.

Виконання навчального плану дисципліни передбачає системну присутність здобувачів освіти на лекційних і практичних заняттях, своєчасне проходження передбачених форм контролю та виконання завдань для самостійної роботи, відпрацювання пропущених практичних завдань. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком виконують завдання відповідно термінів подання завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ у модулі: «Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком».

Політика академічної доброчесності: Письмові роботи, що виконуються здобувачами освіти можуть бути перевірені на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Усі запозичення та цитування **обов'язково** мають бути оформлені за допомогою посилань на використані джерела з наведенням наприкінці роботи списку джерел, на які подано посилання. Список оформлюється відповідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення: <http://library.znu.edu.ua/2018/priklady-26-11-18-converted.pdf>

Письмові роботи. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань для самостійної роботи. Під час оформлення робіт необхідно обов'язково вказувати прізвище та ініціали, шифр академічної групи, назву дисципліни та завдання, що виконується. Пріоритетним під час виконання завдань є самостійність мислення, формулювання власних думок і висновків, неупереджений і відповідальний аналіз чужих думок і текстів, максимально можливе дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету.

Формати комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти: в аудиторії під час лекційних, за допомогою повідомлень у СЕЗН ЗНУ (Moodle), на запланованих консультаціях з дисципліни. Відповіді на електронні запити здобувачів освіти надаються викладачем впродовж трьох робочих днів, якщо вказано: прізвище та ініціали, шифр академічної групи, дисципліна та форма навчання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять має бути обґрунтовано освітньою діяльністю здобувача освіти. Обов'язковим є застосування режиму «БЕЗ ЗВУКУ» протягом всього аудиторного заняття.

РОЗКЛАД ДИСЦИПЛІНИ

Дата	Форми організації освітнього процесу	Тема	Контрольне завдання	Кількість балів	Навчально-методичні матеріали та рекомендації на платформі СЕЗН
12.09.23	Лекція 1	Теоретичні основи сімейної психотерапії. Види психологічної допомоги сім'ї	Загальне обговорення законодавчої бази щодо надання психологічної допомоги .	1	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни
19.09.23	Практичне заняття 1	Історія розвитку та сучасний стан сімейної психотерапії	Загальне обговорення «Історії розвитку сімейної психотерапії та її сучасний стан, виклики сьогодення»	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ
26.09.23	Лекція 2	Сім'я як об'єкт сімейної психотерапії. Основні етапи сімейної психотерапії.	Групова робота: «Сім'я як об'єкт сімейної психотерапії: функції, ролі, структура, динаміка», розгляд питання життєвого циклу сім'ї: розгляд різних концепцій та виділення основних кризових етапів.	1	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ
03.10.23	Практичне заняття 2	Основні етапи сімейної психотерапії.	Групова робота: розгляд основних етапів сімейної психотерапії та виділення основних задач на кожному етапі.	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Дата	Форми організації освітнього процесу	Тема	Контрольне завдання	Кількість балів	Навчально-методичні матеріали та рекомендації на платформі СЕЗН
за графіком	Атестація 1		Тестування (А 1)	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: АТЕСТАЦІЯ
10.10.23	Лекція 3	Структурний підхід до сімейної психотерапії	Розгляд основних понять в структурному підході: структури сім'ї, правила сім'ї, межі, ролі та сімейна ієрархія.	1	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни
17.10.23	Практичне заняття 3	Структурний підхід до сімейної психотерапії	Презентація доповідей. Загальне обговорення основних теоретичних аспектів «Структурного підходу до сімейної психотерапії»	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ
24.10.23	Лекція 4	Системний підхід до сімейної психотерапії	Обговорення основних принципів системної сімейної психотерапії.	1	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни
31.10.23	Практичне заняття 4	Системний підхід до сімейної психотерапії	Презентація доповідей. Загальне обговорення основних теоретичних аспектів «Системний підхід до сімейної психотерапії»	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ
07.11.23	Лекція 5	Психодинамічна сімейна психотерапія Трансгенераційна сімейна психотерапія	Дискусія «Психодинамічна сімейна психотерапія» «Трансгенераційна сімейна психотерапія»	1	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни
14.11.23	Практичне заняття 5	Психодинамічна сімейна психотерапія Трансгенераційна сімейна психотерапія	Презентація доповідей. Загальне обговорення основних теоретичних аспектів «Психодинамічна сімейна психотерапія», «Трансгенераційна сімейна психотерапія».	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ
21.11.23	Лекція 6	Особливості використання психотерапевтичних технік в сімейній психотерапії	Обговорення питання особливостей використання психотерапевтичних технік в сімейній психотерапії	1	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни
28.11.23	Практичне заняття 6	Особливості використання психотерапевтичних технік в сімейній психотерапії	Представлення та розгляд основних психотерапевтичних технік в сімейній психотерапії.	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ
05.12.23	Лекція 7	Результат терапевтичного впливу	Дискусія щодо оцінки результатів терапевтичного впливу.	1	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни
12.12.23	Практичне заняття 7	Підсумкова конференція здисципліни	Загальне обговорення: «Результат терапевтичного впливу»	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: Зміст дисципліни Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ
за графіком	Атестація 2		Тестування (А 2)	5	Розділ СЕЗН ЗНУ: АТЕСТАЦІЯ

до 12.12.23	Самостійна робота	Виконання індивідуального завдання	20	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ
до 12.12.23	Самостійна робота	Підготовка до екзамену. ЕКЗАМЕН	20	

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА та ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Каліна Н. Ф. Психотерапія : підручник : [для студентів ВНЗ] / Н. Ф. Каліна ; М-во освіти і науки України. - Київ : Академвидав, 2010. – 280 с.
2. Карпенко Є. В. Методи сучасної психотерапії : навч. посіб. / Є. В. Карпенко ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. - Львів; Дрогобич : Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка, 2015. – 120 с.
3. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М. І. Мушкевич. – Вид. 3-тє. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 420 с.
4. Помиткіна Л.В., Злагодух В.В., Хімченко Н.С., Погорільська Н. І. Психологія сім'ї. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2010. – 270 с.
5. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. Психологія молоді сім'ї: монографія. Вид. 2-ге, доповн. та змін. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 392 с.
6. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навчальний посібник. – К: ВД «Професіонал», 2005. – 656 с.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024

Визначаючи відповідальність покладену на заклади вищої освіти України в цей доленосний історичний момент, Запорізький національний університет визначає свою місію як Pro FUTURO (заради майбутнього») і вбачає її у формуванні якісного людського капіталу задля повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення України в європейській спільноті.

Відповідно, візія Запорізького національного університету відбиває його прагнення стати університетом майбутнього в усіх сферах діяльності: освіти, науки, міжнародній діяльності, громадському служінні, розвитку технологій та формування ціннісної парадигми випускників.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н.р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4gd>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марти Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>